

B512

001265

མ་གཞི *ma-gshi* = དོན་གྱི་རྩོམ་ subject matter: མ་གཞི་དེ་གང་ནས་བྱུང་། *ma-gshi-de gañ-nas-byun* whence has that subject matter arisen? མ་གཞི་དེ་ཅད་ *ma-gshihī thad* having regard to the chief subject, or subject matter.

མ་རྒྱལ་པ་ *ma-zug-pa* = ལེས་སུ་ལོ་འདྲན་པ་ to remember, recollect (*Hbrom.* 129).

མ་རླུང་མས་ *ma-slums* རྣམ་ལྔ་ met. the sun.

མ་དོང་སེལ་པ་ *ma-hoñs-pa* the future. མ་དོང་སེལ་རྒྱལ་ཅན་ *ma-hoñs rdul-can* (བྱ་མོ་གཞིན་ཅུ་མ་) a maiden, a girl just entering the age of puberty (*Mñon.*).

མ་ཡི་མ་ *ma-yi-ma* grandmother = ཡ་ཕུ་ *a-phyi* or ཕྱི་མ་ *phyi-ma*; the grandmother's mother being called ཡང་ཕྱི་ *yañ-phyi*.

མ་ཡག་སེལ་བྱ་ *ma-yags bya* to console, give consolation to one who is in grief: དེ་འདྲུས་ན་ཡང་ཡུམ་གྱིས་ནས་དགོ་བཤེས་ལ་མ་ཡག་སེལ་བྱ་སྐྱུ་མ་པ་ལ་ he thought of consoling the *Dge-bçes* whose parents had died. (*A.* 101).

མ་གཤོག་ག་ *ma-gyog* v. མ་ཚོན་.

མ་གཤོག་སེལ་ *ma-gyos* without hesitating, without wavering, remaining firm; རྒྱུད་ཀྱིས་མ་གཤོག་སྐྱུ་ལ་སྤྱིད་སྤྱིད་ being firm do you govern the kingdom (*Hbrom.* ༩, 17).

མ་རན་ *Ma-ran* = *Morrung* an aboriginal tribe living in the Himalayan Terai and East Nepal districts (*Dsam.*).

མ་རབས་ *ma-rabs* the lower class of people, the vulgar.

Syn. མོ་མོ་སྐྱེ་བོ་ *so-so skye-wo*; ཕལ་པ་ *phal-pa*; རིག་སངས་ *rigs-ñan*; དམངས་རིགས་ *dmañs rigs*; དམན་པའི་རིགས་ *dman pahi rigs*; ལལ་བྱུང་བ་ *gyuñ-po*; རིགས་མེད་ *rigs med*; མཚོན་ཅུབ་ *mtshoncha-wa*; བ་གལ་ *tha-çal*; བ་ཅད་ *tha-chad* (*Mñon.*).

མ་རི་ *ma-ri* = དེ་ཅོས་མི་ཚོའང་ *de-tsam mi-thob* an expression to signify that you will not get so much.

མ་རིག་པ་ *ma-rig-pa* ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཚན་མེད་ ignorance. མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཤས་གསུམ་པའི་ཚོས་མི་ཞེས་པའོ་ not knowing the things and phenomena of the three worlds constitutes Avidyā (*K. d.* 356).

Syn. མི་ཞེས་ *mi-çes*; མ་རིག་ *ma-rig*; ར་ཡིར་འཛོན་ *ña-yir-hdsin*; དངོས་འཛོན་ *dños-hdsin*; བདག་འཛོན་ *bdag-hdsin*; རིག་མིན་ *rig-min*; མ་རྟོགས་ *ma-rtogs*; མ་རིས་ *ma-ñes*; མ་གོ་བ་ *ma-go-wa* (*Mñon.*).

མ་རུ་ *Ma-ru* or མི་རུ་ n. of a castle and monastery in the N.E. quarter of Lhasa.

མ་རུ་རྩེ་ *ma-ru-rtse* 1. n. of a medicinal fruit which cures the disease of worms; མ་རུ་རྩེ་ཡིས་སྤྱིན་ནད་སེལ་བར་བྱེད་. 2. n. of a country (*Pth.*).

མ་རུང་པ་ *ma-ruñ-pa* = ལ་དུ་གལ་ *gdug-pa* རྒྱ་རྒྱུད་, ཡལ་ལོ་ [mischievous] *S.* མ་རུང་སེལ་པ་ *ma-ruñs-pa* untractable, coarse, furious; ལུ་སྤྱི་ cunning, sly, deceitful (*Mñon.*).

མ་རེ་ *ma-re* = དེ་བཅས་བྱེད་ *re-wa ma-byed* do not expect, be hopeless.

མ་རེག་ *ma-reg* or མ་རེག་པ་ = མ་རྒྱལ་པ་ not touching or untouched: ལྷའི་དཀྱིལ་ལོ་འོང་ལ་མ་རེག་པའི་བར་རྒྱ་ the intermediate space which has not touched the clouds or sphere of water (*Ya-señ.* 39).

མ་རེངས་པ་ *ma-reñs-pa* v. མ་རངས་པ་.

མ་ལ་ *ma-la* 1. moreover, furthermore, presently, just now: མ་ལ་བདག་གིས་མུ་སྐྱེགས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚོན་མ་གྱུ་མོ་ now I consider the *Tirthikas* (Brahmans) of about a span measure, i.e., very unimportant. 2. in ཀྱི་མ་མལ་ call of compassion, or fatigue. ཀྱི་མ་ཀྱེ་ལུད་ *kye-ma kye-hud* ལ་ཤོ་བའོ་ oh, alas.

མ་ལ་མཁན་ *ma-la-mkhan* in *Ld.* snake-charmer, conjurer.

‡ མ་ལ་ཏི་ *ma-la-ti* མཀའ་ལྔ་ལྔ་ n. of a flower [*Jasminum grandiflorum*] *S.* (*K. g.* 3, 82).

Syn. མ་ལི་རྣང་པ་ *sa-yi rkañ-pa*; བརྒྱ་འཛིན་གས་ *brgya-hjigs*; ཅ་རྩེ་ལིང་ *rtsa-rtse-ciñ* (*Mñon.*).

‡ མ་ལ་ཡ *ma-la-ya* ལུརྐར་; བཟིལ་བ *bsil-wa* cool, cool breeze.

‡ མ་ལ་ཡ་ཙེ *ma-la-ya-tse* in *Ld.* a small lizard (*Jä.*):

‡ མ་ལ་ཡར་ལྗེས *ma-la yar-skyes* མལ་ཡེན་; རྩོད་ལྟེང་གི་ སྒོ་མཉམ་པ། white sandal wood.

‡ མ་ལ་ཡར་གནས་མོ་ *ma-la-yar gnas-mo* མལ་ཡེན་གཤིན་ཏོག་ an epithet of Durga the wife of Mahes'vara (*Mñon.*).

‡ མ་ལག *ma-lag* 1. active, quick. 2. in *Ld.* somersault; colloq. : མ་ལག་ལོག་ལྱེད་པ་ to perform a somersault, play the tricks of a mountebank, to roll on the ground with legs turned up, as do horses, etc.

‡ མ་ལམ *ma-lam* = མར་ལམ high road, broad passage *W.* (*Jä.*).

‡ མ་ལུས *ma-lus* = ལུས་རིལ་གྱི་ *kun-ri-l-gyi* ལུས་རིལ་གྱི་ all, entire (*A. k. 1-2*). མ་ལུས་ལྷན་པོ་ *ma-lus rgyal-po* རྒྱལ་བཞི་རྒྱལ་པོ་ a universal king.

‡ མ་ལེགས་པ་ *ma-legs-pa* ལུས་ལོག་ལྷན་པོ་ unfortunate: ལྷན་པོ་གཟུང་སྟེང་གི་མ་ལེགས་ a rash and hasty action in a king is unfortunate; རྒྱུ་ལྡན་པོ་ རྒྱུ་ལྡན་པོ་ མ་ལེགས་ it is bad for a house-holder if the harvest fails (*K. du. 5, 201*).

‡ མ་ལེམ *ma-lem* in *Sikk.* for མེལ་ garland = འབྲེང་བ་ *hphreh-wa*.

‡ མ་ཤག་མ *ma-cha-ka* མཤག་, མཤག་མ་ the small red seed-bean of Nepal; a berry used for weighing of gold and silver.

‡ མ་ཤེ་འབྲེང་བ་ *ma-cha'i hdab-ma* མཚན་ལྗང་ [མཚན་ལྗང་ ལྗང་ a plant *Hemionites cordifolia*] *S.*

‡ མ་ཤེ་འབྲེང་བ་མེས *ma-ces dgu-ces* = མ་ཤེ་འབྲེང་བ་ &c.

‡ མ་སྐྱུར་ཤ། *Ma-su rakṣa* a great ethical writer of Buddhist India, a translation of whose works in Tibetan 'is to be found in *Tan d.* བོ, 203.

‡ མ་གསལ་མཚན་ལྗང་ *ma-gsan-tshul* (ཐོས་ལྟེང་མ་ཐོས་པར་ ལྟོས་པ།) conniving at ignorance (of informa-

tion); hearing anything to show as if one has not heard it: ལམས་འདྲན་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱང་ན་ཡང་མ་གསལ་མཚན་ལྗང་པར་ if any shameful or humiliating news arrived still to assume not to have heard it (*D. çel. 7*).

‡ མ་ཤེང་ལ། *ma-ha liñ-ka* a kind of shoes used in India during Buddha's time (*K. my. 7, 175*).

‡ མ་ཤེ་མོ། *ma-he* མའི་པ་ buffalo; མ་ཤེ་མོ་ *ma-he-mo* female buffalo: མ་ཤེ་རྒྱུ་ཚོས་འདྲན་དང་སྟེང་པར་བྱེད་ the horn of the buffalo cures the disease of shunning the light (*K. my. 7, 68*).

Syn. འཕྲིན་ལྗང་པ་འབྲེད་པ་ *hjigs-pa hcu-pa*; ལྡན་པོ་གྱི་ མེག་ *rdul-ldan-mig*; ལྡན་པོ་ལྗང་ *chur-hdres*; མ་ཤེ་མོ་ *sa-nal*; ལྡན་པོ་དེའི་ *rtā-yi-dgra*; ལྡན་པོ་ལྗང་པ་ *gcin-rjechi* *bshon-pa*; འབྲེང་པ་ *rol-pa-can*; རྒྱུ་མཚན་གྱི་ *khyu-mchog*; མེག་ལྡན་པོ་ *mig-dmar* (*Mñon.*).

‡ མ་ཤེ་མོ་རྒྱུ་ *ma-hā kā-ra* 1. = མཚན་ལྗང་ a great figure. 2. = རྒྱུ་ལྡན་པོ་ལྗང་པོ་ *phyugs chen-po* (mystic) (*K. g. 1, 28*).

‡ མ་ཤེ་ལྗང་ *mā-hā mā-la* མཚན་ལྗང་ n. of a precious stone (*K. d. 4, 136*).

‡ མ་ཤེ་རྒྱུ་ལྗང་ *mā-tri-ka* n. of a wild animal (*K. d. 374*).

‡ མ་ཤེ་རྒྱུ་ལྗང་ལྗང་པོ་ *mā-çā tu-çā*, མ་ཤེ་རྒྱུ་ལྗང་པོ་ *sañ-çā-mā*, མ་ཤེ་རྒྱུ་ལྗང་པོ་ལྗང་པོ་ *sar-wa da-tra bi-ra-tri* is a mystic formula for Vais'ravana [let blessings be to me, O all-giving hero!]*S.*

‡ མ་ཤེ་ལྗང་ *Mā-si-ta* said to be the n. of a Mahomedan teacher born in Mecca, so perhaps Mahomed (*S. Lam. 34*).

‡ མགའ་པ། *mag-pa* ཇམ་མཚན་, ཇམ་མཚན་ son-in-law. མགའ་མཔ། *mag-mal* bed-clothes of bridegroom, also the bed-room of the bridegroom. In *W.* the word *mak-mal* as in Hind. = velvet.

‡ མར་ལྟེང་ *Mañ-dkar* n. of a place in Tsang (*Deb. 7, 26*).

མང་བཟུང་རྒྱལ་པོ་ *Mañ-bkur Rgyal-po* or རྒྱལ་པོ་
མང་པོ་བཟུང་བ་ *Rgyal-po Mañ-po bkur-wa* the
first king of the world who was elected by
the common consent of the people.

མང་སྐྱེས་ *mañ-skyes* as met. pig, wild boar;
that gives birth to many young ones
(*Mñon.*).

མང་ཁྱུར་མ་ *mañ-khur-ma* a presenta-
tion scarf of superior quality (*Rtsii.*).

‡ མང་ག་ལམ་ *mañ-ga-lam* མཚན་ལམ་ well-
being; = བཀྲ་ཤིས་ *bkra cis* auspicious, good.

མང་གུ་ར་ *mañ-gu-ra* n. of a fish of red
colour about a span in length.

མང་གོ་མོ་ *mañ-ge-mo* long ago, long since
(*Cs.*).

མང་སྐར་ *mañ-sgar* 1. a military encamp-
ment. 2. n. of a fort in Mañyul: དེ་ནས་བཟང་ས་
གཞིན་ཏུ་འབར་འབར་གྱིས་མང་སྐར་དུ་སྐར་དངས་ (*A. 88*).

མང་ཇ *mañ-ja* tea given to the assem-
bled monks on the occasion of a religious
service.

མང་དུ་ *mañ-du* = ཕལ་ཅེར་ *phal-cher* ལྗེ་རི་, ལྗེ་རི་ཕྱི་
plenty, enough, a compound of མང་ and
དུ་ being used exactly like མང་པོ་ *mañ-po*;
མང་མང་དུ་ *mañ-mañ-du* = མང་པོ་མང་ in great
quantity or in large number: སྐར་ཡང་མང་མང་
མཛད་པ་དང་ again they did it more and more
(*Hbrom. 52*). མང་དུ་ཚོས་པ་ *mañ-du thos-pa*
ལྗེ་རི་ལཱ་, བུ་ལྷོ་ལཱ་ a Buddhist monk who has
heard many sermons and has read many
sacred books; such learned man has five
qualifications: (1) ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་, (2) ལམས་ལ་
མཁས་པ་, (3) རྒྱ་མཚན་ལ་མཁས་པ་, (4) རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བ་ལ་མཁས་པ་, (5) དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བཏུན་པ་
གཞན་ལ་ངག་ལམས་པ་མལྟན་ (*K. d. 71, 166*).

མང་པོ་ *mañ-po* བུ་, སེམས་ལ་, ལྗེ་རི་ adj. much,
many; also used as adv. for མང་པོར་ as in:
ཁྲུག་ནི་མང་པོ་རབ་ཤག་ཅིང་ bleeding profusely (*A.*

k. 2 69). མི་མང་པོ་ *mi-mañ-po* many people,
most people; འཕྲོད་མང་པོ་ the numerous
retinue; ལྟོ་མང་ལྟུང་རྩོམ་ look at the water,
whether there is much or little of it;
གཅིག་སྐུར་བ་ལ་མང་ལྟུང་ཅི་དུ་ if you multiply by one,
you will get neither more nor less (*Vai-
śñ*). མང་པོ་གཅིག་གུ་བུས་པ་ *mañ-po gcig-tu byas-pa*
multitude, collection of many articles,
many made as one; མང་པོ་རྣམས་ *mañ-po-rnam*
བཟུང་བ་: many; མང་པོ་མང་པོ་ *mañ-po mañ-po* བཟུང་
abundant; མང་པོ་འཛོན་ *mañ-po-hdsin* བུ་ལུ་
much. མང་པོ་འཛོན་པོས་པ་ *mañ-pohi dños-pa* the
common or public property. མང་པོར་ *mañ-por*
adv. much, mostly. མང་པོས་བཟུང་བ་ *mañ-pos
bkur-wa* or མང་བསྐུར་བ་ མང་ཤམས་མཁུ་
honoured of many (*J. Zan.*); མང་པོས་པོས་ *mañ-pos-bos* བུ་ལྷོ་
ལཱ་ལྷོ་: called or invited by many.

མང་བ་ *mañ-wa* 1. many, much, a good
deal = མང་པོ་. 2. vb., pf. མངས་ *mañs*, to be
much, to increase, become more or many:
དྲག་མངས་པས་ as the enemies had become very
numerous (*DzL*); སྐན་དཔྱད་མངས་པས་ཡན་རྒྱུ་ཅི་དུ་ by
increasing treatment he will not grow well
(*Mil.*); མ་མང་ཅིག་ be it not much, let it not
grow too much; ལྷོ་ས་ལ་ཕལ་རྣམས་འབྲུག་རྣམས་ལས་
མང་གོ་ཡོད་ at Lhasa there are more Nepalese
than Bhutanese. མང་བར་ *mañ-war* adv.:
བྱ་མང་བར་འབྲུང་བ་ to have children abundantly;
བྱ་མངས་ rich in children. མངས་ཚོག་ *mañs-tshig*
a term for the plural number.

མང་འཛོན་ *mañ-hdsin* n. of a very large
number: སྐར་རྟོན་མང་འཛོན་གྲང་པོ་འཛོན་བས་ (*Ya-sel.
57*).

མང་བཟུང་བེ་ལྷོ་ས་ *Mañ-bzah-khri-lcam* Queen
Mañ Za-thi-cham, one of the Tibetan
queens of king *Sron-ltsan sgam-po* (*Loñ.
2, 6*).

མང་ཕུལ་ *Mañ-yul* old n. of a district in
upper Tibet bordering Nepal; its chief
town being Kirong (རྒྱུད་ལྗོང་).

མང་སྲོང་མར་བཅོན *Mañ-sroñ mañ-btsan* one of the early kings of Tibet, the son of king *Guñri-guñ btsan* (*Loñ. 25*).

† མད *mad* = བདེན *bden* true: ཐུགས་མད་ = ཐུགས་བདེན what you think is true. རྒྱུད་མད་གསུང་ཁྲིའ་ as you are speaking the truth; མད་པ *mad-pa* = བདེན་པ *bden-pa* truth. མད་པར *mad-pa* truly, true: ལྷ་བཅོན་པའི་གསུང་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མད་པར་འདུག all those sayings of *Lha-btsun-po* are very true (*A. 128*). མད་པོ *mad-po* the truth or adj. true: མ་ཏེས་པའི་བདེན་ཚིག་མད་པོ་སྤྲུལ་གྱིང་ though you speak as truths true words which are not harmful.

‡ མད་ཏ་ལི་ག *mad-ta li-ka* n. of a flower (*K. ko. 7, 4*).

མན *man* in *W.* colloq. for མ་ཡིན *ma-yin*. མན་ངག *man-ñag* 1. = གངས་མས་ངག ཟུཔ་འཇིགས་ཀྱི་མན་ངག, རྒྱལ་མས་ཀྱི་མན་ངག, རྒྱན་ཀྱི་མན་ངག, བསྐོམ་པའི་མན་ངག, འདོན་པའི་མན་ངག, བཅོ་བྱེད་པའི་མན་ངག་སོགས་ཡོད་. Moreover, we meet with མན་ངག་ཕྱན་བུ *man-ñag phran-bu*, a little advice, མན་ངག་ཐབ་མོ་ deep instruction, etc. 2. acc. to *Jä.* in later writings, and in the mind of the common people, it coincides with རྒྱལ་མས་སྤྲུགས་.

Syn. ཐམ་ལན *tham-lan*; མན་ཕད *man-phad*; (*Mñon*).

མན་ངག་རྒྱུད *man-ñag-rgyud* n. of the standard medical work of Tibet.

མན་ཅད *man-cad* or མན་ཅད *man-chad* also མན་ཅོད *man-chod* adv. and postp. below, downward, inferior to, under: མིད་ཅེ་མན་ཅད *srīd-rtse man-chad* subject to, below heaven; ལྷ་ས་མན་ཅད the countries under Lhasa, ལྷ་ས་མན་ཅད those below the lama, རྒྱལ་པོ་མན་ཅད all officers or people below the king; རྗེ་བ་མན་ཅད་ལྷ་རྩ་ནང་དུ་རྒྱུབ་ he was immersed in the water

below his navel. Inst. of མན་ཅད also མན་ཅུས་མོ་གོང་མན་ lit. below the parts above the knee, i.e., higher than the knee; མང་བཏིང་བ་མན་རབ་གནས་མཚོན་པ་ཡན་ལ་ from the foundation up to consecration. མན་ཅད often = since, from, henceforward from: ད་ལྟ་མན་ཅད hereafter from now. Finally, be it noted, this postp. does not require the gen. to connect it with the governed word or phrase.

མན་ནེ *man-ne* or མུན་ནེ *mun-ne* 1. མི་འཚོམ་འཚོམ་ a stupid person, dull man, half-wit. 2. in *Ld.* turbid, muddy, dingy, dim, dusky, as to water, lights, etc. (*Jä.*).

མན་ཕད *man-phad* = མན་ངག *man-ñag*.

མན་ཅོ *man-tsi* a kind of silk cloth; blue and red spotted scarf of Chinese silk.

མན་ཇོ *man-dsi* 1. in *W.* a charpai bedstead. 2. a tripod with long curved feet for sacrificial purposes. 3. = མཚུང་ a raised seat or platform.

‡ མན་ཇོར *man-dsi-ra* མཚོམ་ཤིང་ a mineral: མན་ཇོར་ཡིས་རུས་པའི་ཚ་བ་སྟེམ་ the mineral mandsira removes inflammation of the bone.

‡ མན་ཏུ་བུ་སྟེ་ག *man-dsu pu-spi-ka* མཚུང་ཕྱི་ལོ་ species of flower (*K. ko. 7, 4*).

‡ མན་ཏུ་ར *man-dā-ra* མཚོ་ལྷ་མོ་, དེབ་ཏུ་ཅ, པ་རི་ཇཱའ་ the tree of heaven, celestial flowers (*K. d. 19, 12*).

‡ མན་ད་ར་བ *man-dā-ra-wa* or མན་ད་ར་བ་ཅེན་ *man-da ra-wa-chen* མཚོ་ལྷ་མོ་ a tree of paradise, e.g., mentioned in the ཐག་བསམ་བློ་ཤིང་.

མན་ཤེལ *man-çel* མཚོ་ལྷ་མོ་ crystal; glass.

† མ་ལྷལ་ I: *mañ-qa-lu* མཚོ་ལྷ་མོ་ 1. Tibetanized transcription of the Sanskrit term, but generally styled in Tibetan དཀྱིལ་ལྷོ་མོ་ *dkyil-lkhor*, a sacred circle actually drawn on the ground or formed of grain, rice, gems, powder, etc., and used as a ceremonial offering to deities; also an offering consisting of jewels, precious things, etc.,

placed on a circular tray and made to a deity, incarnate lama, or any holy person-age. 2. a circle or disc metaphorically expressed.

‡ མར་ལ་ II: 1. a name connected with some of the states situated to the south west of Orissa; they are called *ཅར་མཇུང་ལ།*, *མའི་མཇུང་ལ།*, *ཇུང་མཇུང་ལ།*, *ཏུང་མཇུང་ལ།*, etc. (*Dsam.*). 2. the n. of the modern city of Mandalay in Burmah is the Pali form of *Mandala*.

མར་ I: *mar* རྩོམ་, རྩོམ་ཅན་, རྩོམ་པོ་, རྩོམ་པོ་; 1. resp. གསེལ་མར་ butter; རྩོམ་མར་ or མར་ཁུ་ melted butter or clarified butter; རྩོམ་མར་ butter of cow-yak; མཚོ་མར་ butter of jomo yaks; མར་གསེར་ འབྲུག་མར་ fresh butter; མར་རྩོམ་པོ་ old butter, which is often kept many years in Tibet and is considered a luxury by native epicures. 2. oil: རྩོམ་མར་ oil from the stones of apricots, etc.; རྩོམ་མར་ oil from oleaginous seeds, rape-seed oil, etc. མར་གྱི་རྩོམ་པོ་ churning cream. མར་གྱི་རྩོམ་པོ་ རྩོམ་པོ་ the ocean of ghee; མར་གྱི་ལྗང་ ཀར་ལྗང་ n. of a medicinal fruit; མར་གྱི་སྐུ་མཚོ་ རྩོམ་པོ་ *sdig-pa rba-can* a scorpion which is killed by oil (*Mñon.*). མར་སྐྱོག་ *mar-skrog* or མར་སྐྱོག་གི་ མར་སྐྱོག་གི་ *mar-skrog-ga* butter packed in skin in two-pound balls (*Rtsii.*); མར་ཐང་ *mar-thaŋ* (མར་གྱི་ཐང་གཞི་) the price of butter (*Rtsii.*); མར་འདྲན་ *mar-hdon* མའྲན་, མའྲན་ churning out butter from milk; མར་སྐྱོར་ *mar-spor* (མར་སྐྱོག་གི་ལྗང་གཞི་) quarter of a *ñag* measure of butter = half a pound (*Rtsii.*); མར་པུར་ *mar-pur* butter and treacle (*Rtsii.*); མར་བཅོས་ *mar-btsos* anything (pastry, etc.) that is cooked or fried in butter; བཅོས་སྐྱོ་མར་བཅོས་པུར་བ་ cakes and biscuits fried in butter (*Rtsii.*).

Syn. དྲོགས་སྐྱེས་ *dkrogs-skyes*; བསྐྱེས་སྐྱེས་ *bsrubs-skyes* (*Mñon.*).

མར་ II: lower, down, downwards, adj. and adv. མར་རྒྱན་ the lower palate; མར་འགྲིལ་བ་ རྩོམ་པོ་ degeneration, dwindling, falling down, decreasing.

མར་ III: termin. case of མ་ a mother; མར་ལྷུང་འགྲོལ་བ་ regarded as a mother; མར་འདྲན་ id.

མར་ IV: n. of a place and clan in Lhobra in Tibet, the birth place of the celebrated *Marpa lo-tsa-wa*; མར་པ་ a native of Mar.

མར་རྒྱུང་ *mar-rkyan* revenue paid in butter only; the people of the Dok nomad tribes in Tibet who are all herdsmen pay revenue in butter only (*Rtsii.*).

‡ མར་གཤ་ *mar-gad* མར་གཤ་ the emerald.

Syn. རྩོམ་པོ་ལྗང་ *nor-bu-ljan*; མའྲན་ལྗང་གཞི་གསེལ་བ་ *mkhah-ldiŋ gçog-pa*; རྩོམ་པོ་ལྗང་ *rdohi sniŋ-po* (*Mñon.*).

མར་མོ་ *mar-ŋo* (opp. to མར་མོ་) རྩོམ་པོ་ the dark half of a month, the decreasing phase of the moon.

མར་གཏོར་ *mar-gtor* or མར་རྒྱུང་གི་གཏོར་མ་ offerings to evil-spirits and to manes of the dead consisting of butter only (*Rtsii.*).

མར་ནག་ *mar-nag*, = ལྷུ་མ་ *snum* རྩོམ་པོ་; oil, gen. mustard oil, sesame oil, etc. used for མཚོན་མེ་ or lamps lighted before gods and saints in a chapel.

མར་མེ་ *mar-me*, = རྩོམ་པོ་མེ་ *sgron-me* རྩོམ་པོ་, མཚོན་མེ་, མཚོན་མེ་, རྩོམ་པོ་ a lamp, lamp-stand: རྩོམ་པོ་ལྗང་པར་བཞུགས་པུ་སྐུ་ལྗང་གཞི་གསེལ་བ་མར་མེ་བསལ་པ་མ་ at the time the lord resided in Yerpa his oil lamp was extinguished by water dropping (from the roof) (*A. 34*).

མར་མེ་མཚོན་ *Mar-me mdsad*, རྩོམ་པོ་མཚོན་ the enlightener, the illuminator, an epithet of a past Buddha (འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཚོན་);

also that of རྗེ་འཇམ་དཔལ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་མང་མེ་མཛོད་ the earliest Buddha.

མང་མེ་མཛོད་བཟང་པོ།, Dipankara Bhadra, a Buddhist saint born in Western India (*K. dun.* 41).

མང་མེ་མཛོད་དཔལ་ལོ་ཤེས་, *Mar-me mdsad dpal ye-ces* = दीपङ्करभीञ्जान the Buddhist name by which Atis'a was known in India.

མང་ལུམ་ *Mar-yul* the low country, i.e., in the valley of the Indus; name given to ལ་དྲགས་ *La-dwags* (Ladak).

མང་ཡགས་པ་ *mar-yags-pa* = མང་གསར་, v. མར་ I.

མང་ལ་ *mar-la* at last, at the end, ultimately, finally: དེའི་ནང་ན་མང་ལ། རྗེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ ཟླ་བ་བྱ་ཞིང་ (*Hbrom.* ༩, 1).

མལ་ I: *mal* 1. n. of a place in Tibet (*Deb.* ག།, 21). 2. མལ་ཡན་, མལ་ཡུ་མལ་ bedstead, place of rest, couch: མལ་གྱི་འག་ཏུ་ under the bed དགོངས་མལ་ resp. for night-quarters; མལ་བདེ་བ་ a quiet sleep (*Sch.*). མལ་ཞྲག་ ཅན་ *mal-khrag-cän* an adulterer or an adul-tress. མལ་ཁྲི་ *mal-khri* खट्ट, पर्यङ्क (Beng.) ལྷ་ལྷ་ sofa, bedstead; མལ་མའི་ཁྲི་ bed-frame, bed-stead (*Mñon.*); མལ་གོས་ *mal-gos* or མལ་ཚ་ *mal-cha* མལ་ལྷ་མའི་ཡུ་མལ་ bedding, bed-clothes; མལ་ཏྲན་ *mal-stan* id. (*Mñon.*) མལ་ཏྲན་གྱི་ལམ་ཏུ་པ་ *mal-stan-gyi shal-ta-pa* མལ་ཏྲན་ལམ་ཏུ་པ་འཛིན་པ་ [chamberlain, one who looks after the requisites of the bed-chamber] S.

Syn. མལ་ས་ *ñal-sa*; གཉེན་ས་ *gnid-sa*; གཉེན་མལ་ *gzim-mal*; མལ་ཏྲན་ *mal-stan*; ཏྲན་ས་ *ñas*; ཏྲན་པ་འཛིན་པ་ *rgyab-hbol* (*Mñon.*).

མལ་ II: the place where a thing is, its situation, site, trace, vestige: སྤོང་རྗེའི་མལ་ rut, wheel-mark, track; མལ་གཏེག་ཏུ་མི་འདུག་པ་ prob. to be unstable, changeable, fickle.

མལ་གྲོ་ *Mal-gro* (Maldo) n. of a district to the south-east of Lhasa (*Loñ.* ༩, 4);

མལ་གྲོ་གུང་མཁར་ *Mal-gro guñ-mkhar* fort of the town of Mal-gro.

མལ་གྲོ་མཚོ་གོད་ *Mal-gro mtsho-god* one of the 37 holy places of the Bon (*G. Bon.* 38).

མལ་གྲོ་ར་བ་ *Mal-gro ra-wa* one of the 37 holy places of the Bon. (*G. Bon.* 37).

མལ་ལ་སུལ་ལེ་ *mal-la nul-le* or མལ་ལེ་སུལ་ = བལ་ལ་བུལ་ལེ་ 1. in *Ld.* luke-warm (*Jä.*). 2. eating without properly masticating one's food like an old man who has no teeth.

‡ མལ་ལེ་ཀ་ *mal-li-ka* मल्लिका n. of a flower: *Jasminum sambac.*

Syn. སལ་ཀྲང་པ་ *sa-gi rkañ-pa*; བརྒྱ་འཛིགས་ *brgya hjigs*; ར་རྩེ་ལེང་ *rtsa-rtse-ciñ* (*Mñon.*).

མས་ *mas* 1. instr. case of མ་ by the mother: མས་བསྐྱུངས་པ་ *mas-bsrungs-pa* མ་འཇམ་ལྷོ་བྱིན་པ་ watched or guarded by the mother. 2. sometimes used for ཟླ་བ་ the lower part, gen. however with the terminative meaning downward, towards the lower part. མས་འཇམ་བ་ *mas-hjab* straps to fasten below a ཁྲི་ལུ་འཛིགས་ (leather trunk). མས་བཏང་བ་ *mas-btañ-wa* འཛིན་པ་ལུ་འཇམ་ལྷོ་བྱིན་པ་ to move downward, to purge gently. མས་མཐའ་ *mas-mthah* the lower part or feet of an image; མས་མཐར་ *mas-mthar* id.: མས་མཐར་སྤོང་རྗེའི་མལ་ཏུ་པ་ in the lower part of the image small and large pearls were uniformly studded (*Fig.*).

མི་ I: *mi* negative adv. not; used with the pres. tense and in all cases where མ་ is not used. *Jä.* adds that in the case of simple verbs the place of the negation is always immediately before them, in compound forms gen. before the last of the component parts, as in འཇམ་ལྷོ་བྱིན་པ་མི་འཇམ་ལྷོ་བྱིན་པ་, unless indeed logically it belongs to the first, in which case often མ་ *ma* instead of མི་ *mi* is employed. This rule, however, is not.

མི་འབྲུགས *mi-hkhrugs* 1. unshaken.
2. another n. of the second of the five
Dhyāni-Buddhas, v. མི་རྒྱུད་པ། མི་འབྲུགས་པའི་
ཞང་གི་པགོན་པའི་མདྲོ་བའི་མདྲོ་བའི་མདྲོ་བའི་མདྲོ་བའི་
mi-hkhrugs-pahi shiñ-yi
bkod-pahi mdo the Sūtra on the paradise
of Akshobhya which is situated to the
east of this world (*K. ko. ॲ, 111*).

མི་གང་ཙམ *mi-gañ-tsam* a man of an average
goodness or qualification, mediocre person.

མི་གུ *mi-gu* = མི་ལུས་ *mi-shum*.

མི་སྒྲན་པ་ *mi-glen-pa* = དིག་པ་ *dig-pa* [a cor-
ruption of བཟུ་གྲོ་བའི་]S. a fool, stupid
person.

མི་དགོ་ལྷོད་ *mi-dge-spyod* = གཤམ་པ་ *pa* one of low
rank such as a fisherman.

མི་དགེ་བ་ *mi-dge-wa* ལས་ལྷན་པ་ = sins. The ten
sins are : (1) རྗོ་ག་གཞོན་ *srog geod* རྒྱུ་མེད་པ་
(2) མི་བྱིན་ལེན་ *mi-byin-len* ལྷ་དུང་ལྷ་དུང་
hdod-log རྒྱུ་མེད་པ་ལྷ་དུང་ལྷ་དུང་
(4) རྒྱུ་མེད་པ་ *rdsun* རྒྱུ་མེད་པ་
(5) ལྷ་མ་ *phra-ma* ལྷ་མ་ལྷ་མ་
(6) རྒྱུ་མེད་པ་ *tshig-
rtsub* ལྷ་མ་ལྷ་མ་
(7) ལྷ་མ་ལྷ་མ་ *ñag-hchal* ལྷ་མ་ལྷ་མ་
ལྷ་མ་ལྷ་མ་
(8) ལྷ་མ་ལྷ་མ་ *brnab-sems* ལྷ་མ་ལྷ་མ་
(9) ལྷ་མ་ལྷ་མ་ *gnod-sems* ལྷ་མ་ལྷ་མ་
(10) ལྷ་མ་ལྷ་མ་ *log-lta*
ལྷ་མ་ལྷ་མ་ མི་དགེ་བའི་གནས་ *mi-dgehi-gnas* a place
of sin ; མི་དགེ་བའི་ལས་ *mi-dgehi-gnas* impious
action.

མི་འགོ་ *mi-hgo* headman.

མི་འགོ་ང་བ་ *mi-hgoñ-wa* 1. = མི་རྒྱལ་པ་, not
afraid. 2. མི་འདེད་པ་ not to go beyond, not
transgressing. 3. མི་ལྷུས་པ་ undaunted.

མི་འགྲུང་ *mi-hgyur* unchangeable, steady.

མི་འགྲུབ་ *mi-hgrub* = མི་རྒྱུ་ *mi-skye* : 1. not
self-produced or born. 2. རྒྱུ་མེད་པ་ ལྷ་མ་ལྷ་མ་
does not cause to turn back.

མི་འགྲུང་ *mi-hgreñ* = མི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
in
consequence of their *karma* of a former
(existence) the gods obtained the stature of
seven times the human height (*Khrīd. 53*).

མི་རྒྱུད་ *mi-rgod* wildman, savage; robber.

མི་རྒྱུད་ *mi-rgyud* generation, genealogy.

མི་ངས་ *mi-ñas* intermittent fever, infec-
tious disease.

མི་མདོན་པ་ *mi-mñon-pa* རྒྱུ་མེད་པ་, ལྷ་མ་ལྷ་མ་
ruler.

མི་བཟླ་གས་ *mi-bñags* ལྷ་མ་ལྷ་མ་ undescribed,
indescribable.

མི་ལྷོགས་ *mi-lcogs* or མི་ལྷོགས་པ་ *mi-lcogs-pa* =
མི་ལྷོགས་པ་ or ལྷ་མ་ལྷ་མ་ having no opportunity or
leisure for doing a thing; མི་ལྷོགས་པ་ལ་ལས་པ་
ལེན་མི་བྱུང་ མི་ལྷོགས་པ་ལ་ལས་པ་
one having no leisure should not
promise to do (any work) (*Jig.*).

+ མི་ཆ་བ་ or མི་འཆའ་བ་ = མི་ལྷོགས་པ་.

མི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ *mi-chuñ-wa* and མི་ཆེ་བ་ are names
of heavens in the Bon cosmogony (*B.*
ch. 6). •

མི་ཆེ་དགུ་རིམ་དགུ་ *mi-che dgu-rim-dgu* the
classes of great men in their order : མི་ཆེ་དགུ་
རིམ་དགུ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ hearing the account of
the various classes of great men (*A. 148*).

མི་ཆོམ་མ་ *mi-chom-ma* = མི་རྒྱུ་ལྷ་མ་ 1. not
new. 2. n. of a tribe.

མི་ཆོས་ *mi-chos* 1. = མི་ལེ་ཆོས་ལྷ་མ་ the customs
and usages of common men or householders
(*L. kah. 28*). 2. a house-holder: ལྷ་མ་ལྷ་མ་
གཤམ་པ་མི་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ visiting a house-
holder belonging to the family of the
Lo-tsa-wa (*A. 66*).

མི་མཚན་ག་ *mi-mchog* རྒྱུ་མེད་པ་ as met. a king,
the best of men.

མི་འཛིགས་པ་ *mi-hjigs-pa*, ལྷ་མ་ལྷ་མ་ in རྒྱུ་མེད་པ་
ག་ལྷོགས་པའི་མི་འཛིགས་པ་ལྷོགས་པ་ the four intrepidities
or fearlessnesses of a Tathāgata.

མི་རྗེ་ *mi-rje* king, chief, ruler, governor;
མི་རྗེ་མཚན་པ་ *mi-rje mdsad-pa* to be king, to
reign.

Syn. ལྷུ་པོ་ *rgyal-po*; མི་ལི་དབང་པོ་ *mi-yi-dwañ-po* (*Mñon.*).

མི་མཛེད་ *mi-mjed* མཛུ་; *a.* = བཅོད་པ་ *enduring sufferings*; *b.* for མཛུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ [the suffering world] *S.* རྗོང་གསུམ་འཛིན་རྟེན་དེར་གནས་པའི་བྱང་ལུ་བརྒྱམས་རྟེན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་དགོན་པ་ because the *Bodhisattvas* residing in the three thousand worlds seldom suffer from miseries (*Loñ.* བ, 8); མི་མཛེད་འཛིན་རྟེན་ (ཞིང་འདིར་རྟེན་མོངས་པ་བཅོད་པའི་སེམས་ཅན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ it is so called because the animated beings (with the exception of the *Bodhisattvas*) living in this world endure sufferings (*Nag.*) (*K. d.* ར, 310).

མི་ཟག་ *Mi-ñag* n. of a province of Kham, often called ཁམས་མི་ཟག་ *Khams Mi-ñag.*

མི་ཉམས་པ་ *mi-ñams-pa* ཉམ་དུ་མ་མོང་བ་ *undiminished*: དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་གི་རྩལ་སྤེད་མི་ཉམས་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཚེད་དུ་དཔེགས་ we quite imagine that the kingdom of *Dgahldan Phobrañ* will not collapse but flourish (*Rtssii.*) མི་ཉམས་པའི་སུ་ *mi-ñams-pahi sa* རྩྱལ་ *uneven land*, the land that does not fall in value or turn bad.

མི་ཉེད་ *mi-ñid* *humanity, honesty*; མི་ཉེད་ཅན་ *humane (Cs.).*

མི་ཉེད་པ་ *mi-ñed-pa* མཛེན་ [crushing] *S.*

མི་གཏོང་བར་སྐྱོམ་པ་ *mi-gtoñ-war sgom-pa* ལ་ཉེ་མེད་ལྷན་པའི་ *uninterrupted meditation*; one who meditates unobstructed.

མི་རླུང་ *mi-ttuñ* *infallible* [also 1. a bear. 2. star.] *S.*

+ མི་རླུང་པ་ *mi-stes-pa* = མ་ལེགས་པ་ *ma-legs-pa.*

མི་རླུབ་ *mi-sdub* = མི་རླུང་བ་ *mi-ruñ-wa (Sikk.).*

མི་ཐད་ *mi-thad* = མི་རྒྱལ་པ་ *mi-zad-pa* དར་, ལ་ཉེ་མེད་ *inexhaustible*; excellent, or exceeding the usual. མི་ཐམས་ *mi-hthad* = མ་འབྲིག་པ་ *unfit, unfit* or མི་ཡོང་བ་ *it would not do*, མི་ཐམས་པར་འགྲུང་རྩི་ *it will not be pleasant, will be unfit (Ya-sel. 34).*

མི་ཐོག་ *mi-thig* = མི་འཇུག་ *or* མི་ཐེ་ ང་ནི་ལྷོགས་པའི་ག མི་ཐོག་ཐག་ཚད་ཟེར་ *he said: I am quite certain that I shall not move, slip, in that direction (Rtssii.).*

མི་མཐོ་ *mi-mtho* *not high, low.*

Syn. དམའ་བ་ *dmah-wa*; རྩ་དམན་ *rtse-dman*; ཐུང་བ་ *thuñ-wa (Mñon.).*

མི་དུ་ཚོད་ *mi do-chod* = མི་གོ་ཚོད་ *mi go-chod*: རྩ་ཚོད་ཐུང་འབྲེལ་བ་ *do-chod suñ-hbrel-wa (Rtssii.).*

མི་དན་ *mi-dran* = ལྷོག་ *myog* ལྷོ་ལྷོ་ *senseless, unconscious state, forgetfulness.*

མི་གཏུང་བ་ *mi-gduñ-wa* n. of a heavenly mansion (*B. ch. 6).*

མི་བདག་ *mi-bdag* *the king*; མི་བདག་དགའ་བ་ *mi-bdag-dgah* རྟེན་འཕྲིལ་ *lit. the king's delight, i.e. ལ་གསལ་ sandal wood, perfume.* མི་བདག་མཚོག་ *mi-bdag-mehog* ལ་ལྷོ་ལྷོ་ 1. *the king.* 2. *a kind of duck or goose.* མི་བདག་གཏུགས་ *mi-bdag-gdugs* *the royal umbrella*; also *the chief's wife, queen, lady*; མི་བདག་མ་ *mi-bdag-ma* *queen.*

མི་འདའ་ *mi-hdah* = ར་མ་མཉམ་པ་ *heaven, the sky (Mñon.).* མི་འདའ་བ་ *mi-hdah-wa* ལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ [not passing over or beyond, not transgressing] *S.* Also *mindah Sikk. colloq. = a gun.*

མི་འདྲོད་པ་ *mi-hdod-pa* 1. *unpleasant, unwished for.* 2. *ལ་ཉེ་མེད་, ལ་བཀའ་ཉེ་མེད་ injury, insult.*

མི་འདུབ་ *mi-hdra-wa* = མི་གཏེག་པ་, *ལ་ལྷོ་ལྷོ་ different, dissimilar, different: ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲུར་མི་འདུབ་ the different movements and gestures of the body (Yig.); མི་འདུབ་ལ་སྐྱོན་པམ་རྒྱུ་ལ་དར་གྱིན་པ་ dan-gers and sufferings on account of falling into different or dissimilar unhappy states.*

མི་རླུང་ *mi-rdul* *as met. = blood.*

མི་ལྷོག་པ་ *mi-ldog-pa* = མི་ལྷོག་པ་ *ལ་ཉེ་མེད་ not returning, not coming back.*

Syn. ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་ *phyir mi-llog-pa*; ལོ་མ་ཐོག་པ་ *go-ma log-pa*; ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་ *phyir mi-log-pa*; ཕྱིར་ཅི་མ་ཐོག་པ་ *phyin-ci ma log-pa* (*Mñon.*).

མི་སྤྱད་ *mi-sduḍ* (ཚུར་སྤྱད་མི་བྱལ་པ་) unable to turn the eyes from the object of one's love or affection: ལྷུ་ལ་བྱ་མཐོང་ནས་ཚགས་པས་ (མིག་) མི་སྤྱད་ seeing the prince, from love he was unable to withdraw his eyes from him. (*A. 5*).

མི་ཇེ་ *mi-sde*, the laity, lay class: མི་ཇེ་ལྷ་ཇེ་ *mi-sde lha-sde* priesthood and laity.

མི་གནས་པ་ *mi-gnas-pa* = མི་བརྟན་པ་ *mi-brtan-pa* unsteady not remaining at a place steadily.

མི་གནོད་པ་ *mi-gnod-pa* not injurious; མི་གནོད་པ་ [unbarred, unobstructing]S.

Syn. མི་འཕྱོག་པ་ *mi-hgog-pa* (*Mñon.*).

མི་སྐྱ་ *mi-sna* 1. race of men, class of people. 2. (ཕོ་མོ་ *pho-ña*) messenger, delegate.

མི་སྐྱང་བ་ *mi-snañ-wa*, ལུས་, ཡན་མཚན་, མི་འདོད་པ་ [vanishing, gone away, invisible]S. མི་མཐོང་བ་མི་སྐྱང་ནས་ཀྱང་ཏུ་བཞུགས་ not seeing him, the man having vanished, he looked on all sides (*K. du. 5, 261*).

མི་སྐྱུག་ *mi-sprug* (མགོ་ལྷ་ཤུ) ར་ མཚན་མེད་ not agitated.

མི་སྐྱོང་བ་ *mi-spoñ-wa* མ་འགྲུག་ one who cannot give up attachment; unable to renounce or abandon.

མི་མཚས་མགོན་པོ་ = ལྷུ་མཚས་པ་མགོན་པོ་ an epithet of Maitreya Bodhisattva.

མི་མཚམ་པ་ *Mi-pham-pa* མ་འཇོག་ the n. of the second of the Sthaviras—unconquerable, invincible.

མི་ཐོག་པ་ *mi-phog* exemption from a particular duty or tax in lieu of another or on some condition (*Rtsii.*).

མི་ཕྱེད་ *Mi-phyed* n. of the 16th member of the sixteen གནས་བརྟན་ or Sthaviras.

མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ *mi-phyed-pahi dad-pa*, single-hearted faith: དཀོན་མཚན་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ ཡོད་པ་ he had unflinching faith in the three holies (*Hbrom. 48*).

མི་འཕྲོད་པ་ *mi-hphrod-pa* unfit, disagreeable, not suitable, unsuited.

མི་བྱ་བ་ *mi-byu-wa* (without action) = མི་ལྷན་གྱི་སྐྱོད་པ་ salvation, freedom from sufferings: མི་བྱ་བ་ བྱེད་པ་ནི་ལྷ་མཚན་ལས་འདས་པ་འདོད་ (*K. d. ལ, 26*).

མི་ཕྱེད་མཐུ་མེད་ *mi-byed thu-med* or མི་ཕྱེད་ཀ་མེད་ cannot help doing (idiom.)

མི་དབང་ *mi-dbañ* ར་འཇོན་ a ruler, a king.

མི་མ་ *mi-ma* tears (*Sch.*).

མི་མ་ཡིན་ *mi-ma-yin* མ་འགྲུག་ lit. one that is not a human being, a spirit; མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ ར་མས་མཚན་ all those who are men and those who are not: དུར་ཐོང་གྱི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ the ghosts of the grave-yard (not the souls of the dead); མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་མི་མ་ཡིན་ the ghosts that move in the air (*Mil.*); དཀར་ཕྱོགས་གྱི་མི་མ་ཡིན་ ར་མས་ good spirits or genii; མི་མ་ཡིན་གྱི་ཚ་འབྱུག་ apparitions of ghosts (*Mil.*).

མི་ཕྱོན་ *mi-byon* = མི་བྱལ་པ་ and མི་ཡོང་བ་ incapable: མི་བྱེད་མི་ཕྱོན་ཁ་པོ་འབྲུག་ལས་ཆེ་ (*Rdsa. 31.*)

མི་སྐྱོན་སྐྱེས་པ་ *mi-sbyin skyes-pa* མ་འདྲིམ་པ་, as met. = the sun (*Mñon.*).

མི་མེད་ *mi-med* = ར་གསལ་ wilderness, wood, forests.

མི་མོ་ *mi-mo* ར་འཇོན་ = ཕྱེད་མེད་ a woman. མི་མོའི་སྐྱུ་ *mi-mohi-glu* woman's song; མི་མོ་ལོ་མ་རྒྱ་བྱ་བ་ a sucking-child (*Sman. 350*).

མི་ཚོས་པ་ *mi-mos-pa* devoid of faith or regard; for དད་འདུན་མེད་པ་.

Syn. དད་མེད་ *dad-med*, དད་འདུན་བྱེད་པ་ *dad-hdun bral-wa*, བྱུས་པ་ལྷན་ *gus-pa-shar*; མ་གུས་པ་ *ma-gus-pa* (*Mñon.*).

མི་དམའ་བ་ *mi-dmah-wa* མ་འབྲུག་ [unbending, not humble; not bowed down]S.

མི་རློན་པོ་ *mi-rmun-po* ལཱ་རློན་ heavy, dull [1. bearing burdens; 2. an ox.]S.

མི་སྐྱོང་པ་ *mi-smad-pa* = བསྐྱོང་པ་ *bstod-pa* རྒྱུ་གྲིས་, དམངས་ཀྱི་ [praise]S. ལྷན་སྐྱོང་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པའི་མི་སྐྱོང་པ་ praised by his companions and followers (*D. R.*).

མི་སྐྱོམ་པར་བྱས་ཏེ་ *mi-smos-par byas-te* ལྲོ་འཁོར་བ་ not having said [having made an elision of]S.; བར་གྱི་ཚོགས་མི་སྐྱོམ་པར་བྱས་ཏེ་ མཚན་བཤད་ལྲོ་བ་ [having made elision of the middle word]S.

མི་སྐྱུ་བ་ *mi-smra-wa* ལྷོ་བའི་དགེ་སྙིང་ལས་འཇགས་པའི་དགེ་སྙིང་ one who observes the vow of keeping silent, not speaking at all; a sage (*Mñon.*).

མི་གཤིང་ཁྲོད་ *mi-gtsañ-khrod* ལཱ་ལྷན་, ལཱ་ལྷན་ལས་འཇགས་པའི་དཀར་མེད་ heap of filth: མི་གཤིང་ཁྲོད་ཀྱི་སྐོན་གུ་བཞེན་ like worms of accumulated filth (*Hbrom.* ༩, 20).

མི་གཤིང་བ་ *mi-gtsañ-wa* ལཱ་ལྷན་, ལཱ་ལྷན་ལས་འཇགས་པའི་དཀར་མེད་ human flesh, ordure; remnants of food fit to be thrown away. མི་གཤིང་གི་མཚན་སྐྱིན་ *mi-gtsañ-gi mchod-sbyin* ལཱ་ལྷན་ལས་འཇགས་པའི་དཀར་མེད་ འཇགས་པའི་དཀར་མེད་ འཇགས་པའི་དཀར་མེད་ a sacrifice in which human beings may even be slaughtered.

མི་རྩམ་པ་ *mi-rtsom-pa* ལྷན་འདྲུན་ inactivity.

མི་ཚངས་པ་ *mi-tshañs-pa* ལྷན་འདྲུན་ not observing purity of morals; not practising austerity or celibacy. མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ *mi-tshañs-par spyod-pa* ལྷན་འདྲུན་ ལྷན་འདྲུན་ 1. leading a worldly life and keeping female company: མཚན་གྱི་ཀྱུ་ལྟར་མི་འཇོན་པའི་ མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་ན་བྱིས་པ་ལྟར་ ལྷན་འདྲུན་ if the power of religion is not made one's own and an impure life is practised transgression of the law follows (*Hbrom.* ༩, 49). 2. = ལྷན་འདྲུན་ལྷན་འདྲུན་ *khkrig-pa* copulation (*Mñon.*).

མི་ཚད་ *mi-tshad* 1. = མི་བརྒྱན་པོ་ *mi-brtan-po*: ལྷན་འདྲུན་ལྷན་འདྲུན་མི་ཚད་སྐྱོད་པའི་ (*Rdsa.* 27). 2. = མི་ཚད་ *ma-zad* (*Yig.* 98).

མི་འཇམ་པ་ *mi-htsham-pa* (མི་འཇམ་པའི་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་) cruel, oppressive, unfit, unbecoming (*Rtsii.*).

+ མི་འཇོལ་བ་ *mi-htshol-wa* = མི་ཚོམ་པ་ not knowing, not inquisitive or searching.

མི་འཇོག་པ་ *mi-hdsag-pa* ལྷན་འདྲུན་ not trickling [firm, imperishable]S.

མི་འཇོན་པ་ *mi-hdsin-pa* ལྷན་འདྲུན་ the five irrelevances which should be avoided; they are these:— (1) ཚིག་འཇོན་པ་ལ་འཇོན་པ་མི་འཇོན་པ་ when correct words do not convey the right meaning; (2) འཇོན་པ་ལ་ཚིག་མི་འཇོན་པ་ when the meanings and the words used do not harmonize; (3) ལྷན་འཇོན་པ་ལྟར་དུ་འཇོན་པ་ to misapprehend an expression or meaning; (4) ལྷན་འཇོན་པ་ལྟར་དུ་འཇོན་པ་ to comprehend without reference to the context; (5) ལྷན་འཇོན་པ་ལྟར་དུ་འཇོན་པ་ to seize on the wrong meaning.

མི་གཤིག་ *mi-gshig* = ལྷན་འདྲུན་ *rtag-pa* (*Mñon.*).

མི་ཟད་པ་ *mi-zad-pa* = ལྷན་འདྲུན་ ལྷན་འདྲུན་ hardened, obdurate; sharp; unexhausted: ཟད་པའི་ལྷན་འདྲུན་ ལྷན་འདྲུན་མི་ཟད་པ་རྩལ་ལྟར་དུ་དུ་ལྷན་འདྲུན་.

མི་ཟེམ་བུ་སྐྱ་ཁྱུ་དགུ་ *mi sim-bu-spun-dgu* ལྷན་འདྲུན་ the nine sons of Mizim the blacksmith: མི་ཟེམ་བུ་སྐྱ་ཁྱུ་དགུ་ལྷན་འདྲུན་བཟུངས་པའི་གྱི་ the swords manufactured by the nine blacksmith brothers (*Yig.* 63).

མི་བཟང་ *mi-bzang* = མི་འཇོན་ bad-luck, inauspicious; = ལྷན་འདྲུན་ misfortune.

མི་བཟང་མིག་ *mi-bzang-mig* 1. ལྷན་འདྲུན་ frightful-mien or frightful-eyed. 2. མི་བཟང་མིག་ *mi-bzang-mig* an epithet of the planet Saturn or ལྷན་འདྲུན་ ལྷན་འདྲུན་ *gzah-spen-pa* (*Mñon.*).

མི་གཟར་ *mi-gzar* ལྷན་འདྲུན་ not steep [not active or striving]S.

མི་བསྐྱོགས་པ་ *mi-bzlogs-pa* ལྷན་འདྲུན་ unavoidable, that cannot be averted, or prevented.

མི་འཇམ་ཅི་ *miham-ci* 1. ལྷན་འདྲུན་, ལྷན་འདྲུན་, ལྷན་འདྲུན་, ལྷན་འདྲུན་ an ugly people, a Mongolian. 2. an epithet of Mahes'vara who is believed

to have been a Tibetan of the Kailas mountains. མིང་མེ་མོ་གཙོན་ *miham-ci-yi gdon* n. of an ugly evil spirit (*Mñg.* 77).

མིང་མེ་མོ་ *miham ci-mo* किल्लीरी an ugly woman, prob. a Mongolian woman [a woman with the head of a mare, or of a female *gandharva*].

མི་འཛིན་ལྡན་ *mihi chos-ldan* मनुष्यधर्मी [possessing the characteristics of man, worldly].

མི་འཚོ་བ་ *mi-yi htsho-wa* नरजीवन human being, human existence, life.

མི་ལུ་ *mihu* = མི་ལུ་བྱང་བ་ *vasan* a little man, a dwarf (*Ya-scl.* 54).

མི་ཡི་ཐེག་པ་ *mi-yi theg-pa* an epithet of Vishnu (*Mñon.*).

མི་ཡི་བདག་མོ་ *mi-yi bday-mo* = བཟོན་མོ་ a lady, a queen (*Mñon.*).

མི་ཡི་འདྲན་པ་ *mi-yi hdren-po* = ལྷ་པོ་ king; also ལྷ་མ་ priest.

མི་ཡི་བུ་ *mi-yi-bu* child of man, mortal being.

མི་ཡི་བདེ་ལྷན་ *mi-yi dbañ-phyug* = ལྷ་པོ་, འཇམ་མེད་ king.

མི་ཡི་ཡི་དྭགས་ *mi-yi yi-dwags* a Preta in human shape (*Tan. d. བོ.* 220).

མི་ཡི་ལུས་ *mi-yi-yul* or མི་ལུས་ *mi-yul* human world, lower world, opp. to the regions of gods or the infernal regions.

མི་གཤིང་བ་ *mi-gyeñ-wa* = ལྷོ་མས་ལས་མེད་ ལྟ་བུ་ indefatigable, untiring, not idle, unwearyed.

མི་གཤོ་ *mi-gyo* (lit. that never moves) as met. = the sky (*Mñon.*); མི་གཤོ་བ་ *mi-gyo-wa* ལྗགས་; ལྷ་བཀ, ལྗགས་, met. a mountain. མི་གཤོ་བའི་རྒྱུད་ *mi-gyo-wahi rgyud* n. of a *Tantra* in ten chapters, which contains an account of the causes which produce

untimely death, diseases, murrain, and other visitations.

མི་རབས་ *mi-rabs* mankind, generation; མི་རབས་མཚེད་གསུམ་ earliest of Tibetan tribes sprung from the first patriarch (*J. Zan.*).

མི་རིགས་ *mi-rigs* humanity, human kind, race of man.

མི་རིང་བ་ *mi-rin-wa* (ལམ་རྒྱ་བུ) not remote, short distance, used in reference to time or place.

མི་རིངས་པ་ *mi-rinś-pa* ལྔ་ལྔ་ not in haste.

མི་རེ་རྩེ་རེ་ *mi-re ño-re* respectively, one by one, one after another.

མི་རེ་ཤོང་ཅོས་ *mi-re çoñ-tsam* = མི་རེ་ལྷན་ཅོས་ only accommodating one man, very narrow.

མི་རང་ *mi-rañ* or མི་རྩེད་ *mi-hreñ* a man walking on foot without any load to carry: དེ་ནས་བལ་བོ་རྫོང་ལ་འགྲོ་ཅི་ན་མི་རང་ཞིག་དང་ཐུད་ on reaching the capital of Nepal he met with a solitary traveller (*A.* 129).

མི་ལ་ *mi-la* 1. = གཏུམ་ fierce, frightful, (*J. Zan.*). 2. an abbr. of either མི་ལ་རས་པ་ *Milaraspa* or མི་ལ་བཞན་པའི་རྫོང་ (*Loñ.* 2, 9). *Milaraspa* is known in Tibet as the author of two popular works describing his wanderings in the Himalayas and South Tibet. He was a peripatetic ascetic and poet who worked miracles and delivered instruction to his votaries in verses composed for each occasion. His autobiography and his so-called 100,000 songs have been translated from Tibetan into Mongol. A full account of these writings may be read in the *Nineteenth Century Review* for October 1899.

མི་ལག་ *mi-lag* a servant (*Jä.*).

མི་ལུས་ *mi-lus* the human body.

མི་ཤེས *mi-ces* མ་ཤེས། = མ་རིག ignorance. མི་ཤེས་པ་ ignorant (*Mñon.*).

མི་ཤེར *mi-ser* = རབངས com. term for : agricultural tenants, husbandmen with lands held subject to payments but from which they are non-ejectable.

མི་སྲིད *mi-srid* = མི་འབྲུང་. ལམས་མེད [impossible, not becoming]S.

མི་སྐྱུན་པ་ *mi-srun-pa* བཤེད་ evil, mischievous.

མི་སྐྱོབ་པ་ *mi-slob-pa* མཚམས་ལྡན་ [1. "no longer a pupil," i.e., an Arhat]S. 2. not necessary to train again; already disciplined.

མི་གསལ་ *mi-gsal* 1. མཚན་མེད་ལྡན་, མཐའ་ལྡན་, མཚན་མེད་, མཚན་མེད་ not clear. 2. རྗེ་མཚན་ a barbarian or *Mlechha*. མི་གསལ་བརྗོད་པ་ *mi-gsal brjod-pa* མཚན་མེད་ལྡན་ speaking indistinctly or like a drunkard or a *Mlechha*.

མི་གསོད་མེ་ཤར་ *mi-gsod se-çar* (ས་བདག་རྒྱུ་པོ་འཇིགས་པའི་) n. of a guard of the *Sa-bdag* demi-gods.

མི་བསྐྱུན་ཆུ་བོ་ *mi-bsrun skye-wo* bad men, wicked persons : མི་བསྐྱུན་ཆུ་བོ་གཏུག་པ་འདྲ་བུ་ (*G. doñ. 1*).

Syn. མི་མི་རུང་བ་ *mi-mi ruñ-wa*; རྟུག་པ་ *sdug-pa*; མ་རུང་བ་ *ma-ruñ-wa*; གཏུག་པ་ *gdol-pa* (*Mñon.*).

མི་རྩེད་ *mi-hreñ* v. མི་རེད་ *mi-rañ*.

མི་ལྗང་ *mi-lhuñ* = blood (*Mñon.*).

མིག་ *mig* མཚན་, རིག་, རིག་པ་, རིག་པ་, རིག་པ་ the eye; རིག་པ་མིག་ the eye of a needle, རིག་པ་མིག་ *lde-mig* the eye of a lock, i.e., the key; hole in a hatchet or hammer in which to insert the handle. Acc. to Budh. there are five kinds of eyes or sight viz. : རིག་པ་མིག་ རིག་པ་མིག་: the ordinary eye (of flesh); རིག་པ་མིག་ རིག་པ་མིག་: divine eyes; རིག་པ་མིག་ རིག་པ་མིག་: the eye of wisdom; རིག་པ་མིག་ རིག་པ་མིག་: the eye of religion;

སངས་རྒྱལ་གྱི་མིག་ རྒྱུ་ལྡན་: the all-seeing eye of Buddha. མིག་ལྗེད་པ་ *mig-leibs* eye-lid; མིག་རྩེད་པ་ *mig-chid-pa* inflammation of the eyes through cold or snow-blindness, C. མིག་ཕྱིད་པ་ *mig-phyid-pa* id.; མིག་ཆུ་ *mig-chu* མཚན་ tears; མིག་ཚུགས་པ་ *mig dsag-pa* blear-eyes (*Schtr.*); མིག་ཆུ་གཏོང་བ་ *mig-chu gtoñ-a* to shed tears. མིག་ཆུ་བུར་ལྗང་བ་ *mig chu-bur lta-bu* རུད་ལྡན་ round eyes, one whose eyes resemble bubbles. མིག་ཚེ་བ་ *mig-che-wa* or མིག་ཡངས་པ་ *mig-yañs-pa* བྱིན་པ་ generous-minded, liberal; མིག་ཚེ་མེད་པ་ *mig-che med-pa* = རྟུག་པ་མེད་པ་ free from greediness or envy (*A. 145*): མིག་ཚེ་མེད་པར་གྱིས་, རྟུག་པར་གྱིས་ མཚན་མེད་པར་གྱིས་ do behave without jealousy. མིག་ནག་མེད་པེ་ *mig-nag señ-he* = མིག་ནག་ཟློག་ཟློག་པ་ to look hither and thither (*Rdsa. 10*); མིག་ནད་ *mig-nañ* disease of the eye; མིག་རྩེད་ལྗང་བ་ *mig-nehu lta-bu* རྒྱུ་ལྡན་ one whose eyes are round like those of an ichneumon; མིག་རྩེད་པ་ *mig-noñ-pa* རེ་ལྡན་ squint-eyed; མིག་རྩེད་པ་ *mig-rno* = མིག་གསལ་པ་ clear sight, sharp eyes (*Hbrom. F, 120*). མིག་བོ་ *mig-po* = མིག་ *mig* (*Cs.*); མིག་པོ་ཚེ་ *mig-po-che* མཚན་མེད་ a large eye; མིག་སྐྱིན་ *mig-sprin* cataract; མིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ *mig-phyin ci-log* བྱིན་པ་ [inverted-eyed]S. མིག་འཕྲུལ་ *mig-hphrul* = མིག་འཕྲུལ་ *mig-hkhrul* རྒྱུ་ལྡན་ optical illusion; མིག་འཕྲུལ་མཁན་ a showman (*Cs.*); མིག་བུ་ *mig-bu* = རིག་པ་མིག་ one who leads a blind person; མིག་འབྲུར་ *mig-hbur* goggle-eye; མིག་འབྲུས་ *mig-hbras* རིག་པ་, རིག་པ་ the apple of the eye; also, eye-ball: རིག་པ་མིག་པོ་འབྲུས་ལྡན་གཅེས་པ་ although she is as dear to me as the apple of my eye. མིག་འབྲུས་མཚན་ *mig-hbrum-can* མཚན་མེད་ལྡན་ [cutaneous eruption in the eyes]S.; མིག་རྩེག་ *mig-rtseg* the wrinkles of the eye-lid; མིག་ཚེས་ *mig-tshil* rheum or else fat growing in the eye; མིག་འཕྲུམ་ *mig-hdsum* རིག་པ་མིག་པོ་ twinkling of the eyes; མིག་འཕྲུམ་པ་ *mig-hdsum-pa* རིག་པ་མིག་པོ་ eyes closing with sleep, getting sleepy (*Mñon.*). མིག་རྩེད་ *mig-rur* རིག་པ་ a glance; also, corner of the eye.

མིག་སྐྱུ་མ་པོ་ *mig-slum-po* རྗེ་ལྷ་མོ་ ; = མིག་ལོང་ལོང་
 round and globular eyes (*Ya-sel.* 55).
 མིག་རིག་རིག་ *mig rig-rig* timidly, anxiously
 looking to and fro, hither and hither (*Jä.*);
 མིག་རིང་ཅན་ *mig-rin-can* = མིག་རྒྱང་ཅན་ long
 sighted; མིག་རིས་ artificial eyebrows (*Cs.*);
 མིག་རུས་ eye-bone (*Cs.*); མིག་སློབས་ the act of
 accustoming the eyes to anything : མིག་སློབས་
 དན་པ་སྐྱེ་ *mig-slobś han-pa-skye* you habituate
 yourself to a faulty look, i.e., downward,
 to what is earthly (*Jä*); མིག་སློབ་ *mig-rlo*
 གི་ལྟ་བུར་ to eye one obliquely with envy
 or jealousy [the hook or eye at each end
 of a pole or beam for holding the strings
 of a balance] *S.* མིག་ལོག་ *mig-log* seeing
 with up-turned eyes (མིག་གིས་མིག་ལོག་) : རྗེ་རྒྱ་
 མི་དཔོན་བཅོམ་པོ་གཞན་ལ་མིག་ལོག་ཁོ་རྒྱ་ལ་ཞིག་ཡོད་པ་ in
 ancient times there was a king who used
 only to look at others with upturned eyes
 (*Khrīd.* 17). མིག་ལོང་མོ་ལས་ *mig-loñ-mo çam*
 ལྷ་མོ་བཟུ་ a blind barren woman. མིག་ཉ་མང་
 ཅེ་བ་ *mig ha-chañ che-wa* very large eyes.
 མིག་རྟིག་རྟིག་ *mig hrig-hrig* gazing with terrified
 eyes (*Rdsa.* 10).

Syn. ལྷ་ཉེད་ *lta-byed*; འདྲིན་ཉེད་ *hdren-byed*;
 ལྷ་ལྷོ་རྟོ་མ་ *lhañi sgron-ma*; ལྷ་ལྷོ་མ་ཉེད་ *gzigs-*
byed; མཚོང་ཉེད་ *mthoñ-byed*; ལྷ་ལྷོ་ *spyang*; ལྷ་ལྷོ་
 ཉེད་ *gsal-byed*; ལྷ་ལྷོ་ཉེད་ *khyab-byed*; ལྷ་ལྷོ་ཉེད་ *snañ-*
byed; ལྷ་ལྷོ་ཉེད་པོ་ *snañ-wahi dwañ-po*
 (*Mñon.*).

མིག་སྐྱུག་ *mig-skyag* the impurities of the
 eye.

Syn. མིག་རྟིག་ *mig-rnag*; ལྷ་མ་ *rñu-ma*; མིག་དྲི་
mig-dri (*Mñon.*).

མིག་བསྐྱབ་ *mig bskra-wa* a certain magic
 trick.

མིག་ཁྲུང་ *mig-khuñ* holes in a wall or roof
 of a house for purposes of light.

མིག་འཕྲུལ་ *mig-hkhrul* v. མིག་འཕྲུལ་ *mig-hphrul*.

མིག་གི་རྒྱང་ *mig-gi rkañ* བཟོ་ལོ་བྱེད་ [1. the
 eye of the family; 2. an earthy conere-
 tion of a milk-white colour formed in
 the hollow of the bamboo and known
 by the name of bamboo-manna] *S.*

མིག་གི་སྐྱེས་པ་ *mig-gi skyes-bu* རྗེ་ལྷ་མོ་ [a
 person with beautiful eyes] *S.*

མིག་གི་གུ་ *mig-gi gru* རྗེ་ལྷ་མོ་ corner of
 the eye.

མིག་གི་དབང་ཉེད་ *mig-gi dgah-byed* ལྷ་མོ་
 [good-looking] *S.*

མིག་གི་རྒྱལ་མོ་ *mig-gi rgyal-mo* རྗེ་ལྷ་མོ་ (lit.
 the queen of the eye) the pupil or iris.

མིག་གི་སྐྱིེ་ཁ་ *mig-gi skri-kha* རྗེ་ལྷ་མོ་ [the
 eye-line] *S.*

མིག་གི་ཚོས་ཅན་ *mig-gi chos-can* = ལྷ་མོ་པ་ or
 ལྷ་མོ་པ་ *lde mig-pa* treasurer, store-keeper.

མིག་གི་བདུང་ཅི་ *mig-gi būd-rtsi* handsome
 person or graceful appearance or look.

མིག་གི་རྟོར་ཕུའི་རྐྱེས་ *mig-gi nor-buñi khyim* the
 socket of the eye..

མིག་གི་རྟོར་ཕུའི་རྐྱེས་ *mig-gi rnam-hgyur* the
 different movements and gesticulations of
 the eye: མིག་འཕྲུལ་; ལྷ་ལྷོ་མིག་; ལྷ་ལྷོ་མིག་; ལྷ་ལྷོ་མིག་;
 ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་,
 ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་, ལྷ་ལྷོ་མིག་.
 (*Mñon.*).

མིག་གིས་རྟོར་ཕུའི་རྐྱེས་པ་ *mig-gi's rnam-par çes-pa*
 the occult sight by which one can see
 things which are not visible to the ordi-
 nary eye : ལྷ་ལྷོ་མིག་གིས་མཚོང་པོ་ལ་ལྷ་ལྷོ་མིག་པ་དང་ལྷ་ལྷོ་མིག་པ་
 ལ་ལྷ་ལྷོ་མིག་གི་གཏོར་མཚམས་ཅད་མཚོང་པོ་ལ་ལྷ་ལྷོ་མིག་ཡོད་ there was a
 minister who could see mines that lay
 buried underground being possessed of
 occult vision (*A.* 63).

མིག་གི་ལྷོང་པ་ལྷོང་པ་ལྷོང་པ་ *Mig-gi phreñ-wa shes-*
byahi ri n. of a fabulous mountain in Pur-
 va Videha (*K. d.* ར., 339).

མིག་གི་དབང་པོ་ *mig-gi dwañ-po* རྗེ་ལྷ་མོ་ the
 sense or organ of sight.

མིག་གི་རྩི་མ་ *mig-gi rdsi-ma* रश्मि eye-lashes, [a ray of light, an eye-lash]S.

མིག་གྲོགས་ *mig-grogs* one's sweet-heart (Cs.).

མིག་འགྲན་ *mig-hgran* disapproval, defined thus: ལས་ལུ་བ་གང་དུང་མིག་གི་མཛོང་རྣམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་ (*Rtsii.*)

མིག་སྐྱུ་ *mig-sgyu* mirage: མོས་གའི་ཐང་ལ་མིག་སྐྱུ་བ་བཞིན་like the mirage on a plain in the hot season (*Jä.*)

མིག་སྐྱུ་མ་ *mig-sgyur-ma* = མཁའ་འགྲོ་མ་ *mkhah-hgro-ma* a female sprite, a fairy.

མིག་ཕྱོ་ཅེ་རེ་ *mig-ṣho ce-re* = མིག་ཆེ་རེ་ལྟ་བུ་ *mig-che-re lta-wa*: ག་ཤིང་མས་རལ་གྱི་ཤོགས་ཏི་དུང་དུ་སློབས་ཀྱང་མིག་ཕྱོ་ཅེ་རེ་ལྟ་བུ་ལས་ (*Khrid. 43.*)

མིག་ཅན་ *mig-can* दर्शी (*A. K. 1-4.*) 1. having eyes. 2. having seeds or grains, fructified—of ears of corn (*Jä.*)

མིག་སྟོང་ཅན་ *mig-stoñ-can* सहस्राक्ष he with a thousand eyes, an epithet of Indra.

མིག་བྱང་ *mig-thuñ* short-sightedness (Cs.).

མིག་མངོངས་པ་ *mig-mdoñs-pa* or མིག་མངོངས་པར་འགྱུར་བ་ to get blind, be blinded, to be deprived of sight (*Dzl.*)

མིག་འདྲེས་པ་ *mig-hdres-pa* निमेष to keep, to guard, to care for, to look after, to minister to; to serve.

མིག་ལྡན་ *mig-ldan* 1. = མཁས་པ་ or ཤེས་རབ་ཅན་ a learned man, a wise man (*Mñon.*) 2. = ཕུར་བུ་ *phur-bu* (*Mñon.*) 3. = མིག་ཅན་ a needle མིག་ལྡན་མ་ *mig-ldan-ma* चक्षुष्मती [endowed with the faculty of seeing]S.

མིག་འཕེན་ *mig-hben* a target (*Yig.*)

མིག་སློབ་པ་ *mig-sbom-pa* large-minded, generous, liberal.

Syn. སྟེར་འདོད་པ་ *ster hdod-pa*; ལག་པ་ཡངས་པ་ *lag-pa yañs-pa* (*Mñon.*)

མིག་མཁའ་ན་ *mig-ma mkhan* = རིགས་ངན་ low caste, low-born. (*Mñon.*)

མིག་མངས་ *mig-mañs* (ཅིང་མོ) བྲ་ལའ་, བྲ་ལའ་ཀིག་ chess-board; མིག་མངས་རྩི་བ་ to play at chess; མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ་ chequered, painted or in-laid work after the pattern of a chess-board (*Jä.*); མིག་མངས་ཀྱི་བུལ་མོ་ *mig-mañs-kyi thul-lo* བྲ་ལའ་ཀིག་ཀྱི་འཕུལ་མོ་ defeated in chess-play.

མིག་མི་འཇུམ་ *mig mi-hdsum* अनिनिष (lit. not winking, looking steadily). 1. a general epithet for the gods, who according to the Buddhist idea never shut their eyes (so also 3 fish). 2. an epithet of Avalokitesvara *Bodhisattva*. 3. n. of a prince (*Ya-sel. 34.*)

མིག་མི་བཟང་ *Mig-mi-bzang* विहृपाक्ष one of the guardian kings of the world; an epithet of S'iva, i.e., he having an odd number of eyes.

མིག་དམའ་ *mig-dmah* = རོ་རྩ་མེད་པ་ shameless (*Mñon.*)

མིག་དམར་ *mig-dmar* मङ्गल, अङ्गारक, अशुभ the planet Mars; also Tuesday.

Syn. བྲག་ཤིས་ *bkra-ṣis*; ལུས་དམར་ *lus-dmar*; ས་ལི་བུ་ *sa-yi bu*; འོད་ཟེར་དགུ་ *hod-zer dgu*; ཆུ་སྐྱོ་སྐྱེས་ *chu-stod skyes*; ཅི་བས་ལྡན་ *rtsibs-ldan*; ས་འགྱུར་ *sa-hbyuñ*; མཁའ་ལྡོང་འགྲོ་ *mkhah-steñ hgro*; དམག་དཔོན་ *dmag-dpon*; མིག་དམར་ *mig-dmar* (*Mñon.*)

མིག་མོ་ *mig-rmo* शिचाच dice for teaching letters or figures.

མིག་སྒྲན་ *mig-sman* पञ्चान्, कापोतं, चक्षुष्य eye-medicine [antimony as an application to the eyes]S. མིག་སྒྲན་རྫོན་པོ་ *mig-sman ṣñom-po* = མཐེང་ *mthiñ* deep-blue (*Mñon.*) མིག་སྒྲན་བཟུང་ *mig-sman bcud*, འཕྲུག་ [black pigment or collyrium applied to the eye-lashes or the inner coat of the eye-lids]S. མིག་སྒྲན་མཇུག་མ་ *mig-sman mjug-ma* = བྱང་ལྡན་ the stork (*Mñon.*) མིག་སྒྲན་ལུས་ཅན་ *mig-sman lus-can* = རྩམ་ *dom* མཇུག་ [1. a bear (*Mñon.*) 2. a term used in addressing a flamingo; fair-eyed]S.

མིག་བརྒྱམས་པའི་རི་*Mig-btsums-pahi ri* n. of a fabulous mountain situated beyond that ocean which is called རྫོག་གི་ཕྱོད་བ *Glog-gi hphreñ-wa*. Here is a cavern where very handsome women are born at sunrise with propensities of a former life and on account of their *Karma* enjoy the prime of youth at midday and die at night (*K. d. 270*).

མིག་བཟང་སློ་གྲོས་ *mig-bzsañ blo-gros* an epithet of the son of Kāmadeva.

མིག་བཟང་མ་ *mig-bzsañ-ma* 1. a very handsome woman who has beautiful eyes. (*Mñon.*). 2. n. of a Yaksha nymph (*K. gu. 130*).

མིག་ཡ་ *mig-ya* an epithet of Vaisravana who has a third eye on his forehead. (*Mñon.*).

མིག་ཐེང་ *mig-ser* 1. कमला jaundice. 2. envy, jealousy; མིག་ཐེང་ཅན་ *mig-ser-can* envious, jealous.

མིང་ *miñ* नाम, अभिधा, लक्षण, अभिख्या, संज्ञा designation, name: རྩོད་ཀྱི་མིང་གང་ཟེང་ or རྩོད་ལ་མིང་ཅེ་ཟེང་ what is your name? དེ་འདི་མིང་ཡང་མེད་ such a thing is not known at all, such a thing does not exist; དབྱུ་བཟགས་ལེན་མ་བྱུབ་ན་མིང་རང་མ་འཛོད་ཅིག་ do not call me by my name if I cannot accept atonement from my enemy (*Rdsa. 14*); རྟེན་པའི་མིང་ a word for drawing (pulling) (*Gram.*); རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ a surname; རུས་མིང་ a family name (*Cs.*); དངོས་མིང་ real name, the name of an object; ཁོ་ལ་མིང་གང་བཏགས་ what name did you give him? དེ་ལ་མིང་ཅེ་འདྲོགས་ what is it called? རྒྱལ་གྱི་མིང་འོས་ལས་མེད་ this tax exists only nominally. མིང་རྒྱུད་ *miñ-rkyañ* a single syllable or name; མིང་གྲོགས་ one's namesake (*Cs.*); མིང་གི་དགེ་སློང་ *miñ-gi dge-sloñ* नाममिच्छुः priest only by name; མིང་གི་མཛོད་ *miñ-gi mdsod* dictionary, treasury of words; མིང་ངན་ *miñ-*

ñan bad name; མིང་ཅན་ *miñ-can* 1. नामिक having a name, having a reputation, being well spoken of. 2. n. of a medicinal plant, a flower; མིང་ཅན་གཏན་ལྗོངས་རྒྱུང་ས་འཛོམས་གཟེང་སྟེན་མཚོག་མིང་ཅན་ནག་པོ་ = ལུག་མིག་ནག་པོ་ (mystical) (*Miñ. 4*). མིང་ཅིག་ *miñ-cig* अर्हम् [deserving, becoming]*S.*; མིང་ཅེན་ *miñ-chen* महानाम fame, reputation. མིང་རྗེས་སུ་བཏགས་ *miñ-rjes-su brtags* नामधेयमस्तु वितर्क्य ascertained the meaning of the word; མིང་མཐའ་ *miñ-mthah* final letter of a word.

མིང་དོན་བད་སྟོད་ *miñ-don brda-sprod* dictionary of Sanskrit, Tibetan and mystical terms in five chapters by Vairochana—a block-print published at the monastery of *Dgah-ldan Phun-tshog gliñ*.

མིང་འདི་ *Miñ-dhi* name of Emperor of the great Han dynasty of China: ཅེན་པོ་ཟུན་གྱི་མིང་དེ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་ཡུང་ལིང་གི་མོ་ལོ་བརྒྱུད་པར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཞུན་པའི་དབུས་བརྟེས་མོ་ in the eighth year of Yung-phing who was the Emperor Mingdhi of the great Han dynasty, China obtained the central doctrine (དབུས་བརྟེས་) of Buddhism (*Grub. 5, 3*).

མིང་པོ་ *miñ-po* ਆतृ a brother (born of the same parents); sisters so born are called མིང་མོ་ *sriñ-mo*: མིང་པོས་བསྐྱུང་བ་ *miñ-pos bsruñ-wa* ਆतृरक्षित cherished or protected by the brother. མིང་མིང་ *miñ-sriñ* brother and sister, abbr. of མིང་པོ་ and མིང་མོ་. མིང་མིང་ *miñ-sriñ* = ཐུན་ *spun* brother and sister born of the same parents.

མིང་ཚར་ *miñ-tshar* (ཤས་མེད་པ) starvation.

མིང་གཞི་ *miñ-gshi* basic letter gen. the first letter of the root of a word, in contradistinction to the second, the third, and the prefix letters.

མིང་གཟུགས་ *miñ-gzugs* नामरूप [name and form; the whole external world is comprised under the name མིང་གཟུགས་]*S.*